

Vista la proposta de resolució de la Subdirecció General de Relacions Laborals, de la qual s'ha donat trasllat a aquesta Direcció General de Treball, Benestar i Seguretat Laboral en la mateixa data, el tenor literal de la qual és el següent:

"Proposta de Resolució sobre serveis essencials en ocasió de la vaga convocada pel Sindicat STEPV- Intersindical que afectarà a totes les activitats desenvolupades pel professorat dels cossos docents de secundària, formació professional, ensenyaments artístics, que treballen en els centres docents públics corresponents als esmentats cossos docents, dependents de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports de la Generalitat Valenciana que tindrà lloc el dia 10 de desembre de 2020.

ANTECEDENTS

PRIMER. Mitjançant escrit de data 23 de novembre de 2020, comunicat a aquesta Direcció General en la mateixa data, signat per Donya Immaculada Coret i Gimeno, en representació de STEPV-Intersindical Valenciana, es convoca vaga durant la jornada del dia 10 de desembre de 2020, que afectarà a totes les activitats desenvolupades pel professorat dels cossos docents de secundària, formació professional, ensenyaments artístics, que treballen en els centres docents públics corresponents als esmentats cossos docents (instituts, centres integrats de formació professional, centres de formació de persones adultes, conservatoris de música i dansa - professionals superiors- escola superior d'art dramàtic, escoles d'art i superior de disseny, escoles oficials d'idiomes i qualsevol altre tipus de centre amb professorat d'aquests cossos com SPES, CEFIRE, etc. Queda exclòs d'aquesta convocatòria de vaga el professorat pertanyent al cos de mestres, excepte aquells treballadors i treballadores que exercisquen les seues funcions en els instituts (els coneguts com a mestres d'ESO)

S'ha donat per tant de compliment al requisit de preavís obligatori previst en l'Art. 3.3. del Reial decret llei 17/1977 de 4 de març.

SEGON. De l'esmentada convocatòria de vaga s'ha donat trasllat a la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports de la Generalitat Valenciana, sol·licitant la seua proposta dels serveis essencials mínims que haurien de prestar-se durant la jornada de vaga. Així mateix, per part d'aquesta Direcció General, es va sol·licitar del Comitè de Vaga la seua proposta de serveis essencials mínims que, si escau, procediria establir.

FONAMENTS JURÍDICS

PRIMER. La competència per a establir les mesures necessàries per al funcionament del servei públic, a què es refereix l'article 10 del Reial decret llei 17/1977, de 4 de març, ve atribuïda a la Secretaria Autònoma d'Ocupació, d'acord amb el que es disposa en el Decret 5/2019, de 16 de juny, del President de la Generalitat, pel qual es determinen el número i la denominació de les Conselleries en què s'organitza l'Administració de la Generalitat i les seues atribucions; en relació amb l'art. 116 del Decret 105/2019, de 5 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix l'estructura orgànica bàsica de la Presidència i de les Conselleries de la Generalitat. I, així mateix, pel Decret

175/2020, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball.

SEGON. El dret de vaga reconegut en l'article 28.2 CE, té caràcter de dret fonamental, donada la seua ubicació en la Secció primera, del Capítol II, del títol I CE, i per tant amb els mitjans de tutela i garantia reforçada establits en l'article 53.1 i 2 CE. La STC 11/1981, de 8 d'abril, assenyala (F.J. 9) que "la vaga es consagra com un dret constitucional, la qual cosa és coherent amb la idea de l'estat social i democràtic de Dret establert per l'article 1.1 CE, que entre altres significacions té la de legitimar mitjans de defensa als interessos de grups i estrats de la població socialment dependents, i entre els quals es compta el d'atorgar reconeixement constitucional a un instrument de pressió que l'experiència secular ha mostrat ser necessari per a l'afirmació dels interessos dels treballadors en els conflictes socioeconòmics, conflictes que l'Estat Social no pot excloure, però als quals sí que pot i deu proporcionar els adequats llits institucionals; ho és també amb el dret reconegut en els sindicats en l'art. 7 de la Constitució, ja que un sindicat sense dret a l'exercici de la vaga quedaria, en una societat democràtica, buidat pràcticament de contingut; i ho és, en fi, amb la promoció de les condicions perquè la llibertat i la igualtat dels individus i grups socials siguen reals i efectives (art. 9.2 CE)". En el mateix sentit la STC 33/2011, de 28 de març.

En aquesta línia, la STC 123/1992 de 28 de setembre, va establir que "el dret de vaga, que hem qualificat ja com a subjectiu pel seu contingut i fonamental per la seua configuració constitucional, gaudeix a més d'una singular preeminència per la seua més intensa protecció. En efecte, la Constitució reconeix en el seu art. 37 el dret dels treballadors i empresaris a adoptar mesures de conflicte col·lectiu, però esqueixa d'aquest marc general una d'elles, la vaga, per a col·locar-lo en lloc preferent, l'art. 28, conferint-li -com a tots els del seu grup- una major consistència que es reflecteix en el major rang exigible per a la Llei que el regule i en la més completa tutela jurisdiccional, amb un llit processal ad hoc en la via judicial ordinària i el recurs d'empara davant nosaltres (arts. 53, 81 i 161 C.E.). La preeminència d'aquest dret produeix, durant el seu exercici, l'efecte de reduir i en certa manera, anestesiar, paraitzar o mantindre en una vida vegetativa, latent, altres drets que en situacions de normalitat poden i deuen desplegar tota la seua capacitat potencial. Tal succeeix amb la potestat directiva de l'empresari, regulada en l'art. 20 de l'estatut dels Treballadors".

TERCER. No obstant això, el que assenyala anteriorment no suposa que els drets fonamentals reconeguts en la Constitució tinguen la consideració d'absoluts o il·limitats. Respecte del dret de vaga, el límit ve dau per la concurrència amb altres drets fonamentals i pel respecte dels béns constitucionalment protegits. Des de la citada STC 11/1981, de 8 d'abril, el Tribunal Constitucional ha anat establint aquests límits (SSTC 26/1981, 33/1981, 51/1986, 53/1986, 27/1989 i 43/1999, entre altres), En la mesura en què la destinatària i creditora dels serveis afectats per la vaga és la comunitat sencera i, al mateix temps, essencials per a ella, sense que la consideració d'un servei com a essencial implique la supressió d'aquest dret, sinó únicament l'adopció de les garanties precises per a compatibilitzar tots dos interessos.

Respecte a les limitacions de la vaga per afectar serveis essencials, la STC 184/2006, de 19 de juny, ha establert el següent: "a) El dret de vaga pot experimentar limitacions o restriccions en el seu exercici derivades de la seua connexió amb altres drets o béns constitucionalment protegits, encara que mai podran sobrepassar el seu contingut essencial, fer-ho impracticable, obstruir-lo més enllà del raonable o despullar-lo de la necessària protecció. Una d'aqueixes limitacions, expressament previstes en la Constitució, procedeix de la necessitat de garantir els serveis essencials de la comunitat (SSTC 11/1981, de 8 d'abril, FFJJ 7, 9 i 18; 51/1986, de 24 d'abril, F.J. 2; 53/1986, de 5 de maig, F.J. 3; 27/1989, de 3 de febrer, F.J. 1; 43/1990, de 15 de març, F.J. 5; 148/1993, de 29 d'abril, F.J. 5)". Conseqüentment, la consideració d'un servei com a essencial no pot significar de cap manera la supressió d'aquest dret per als treballadors ocupats en tal servei, sinó només l'adopció de les garanties necessàries per al seu manteniment; assenyalant-se finalment que si la vaga ha de mantindre una capacitat de pressió suficient per a aconseguir els seus objectius enfront de l'empresa, en principi destinatària del conflicte, no ha de ser-li afegida la mateixa la pressió addicional del mal innecessari que pateix la comunitat com a usuària dels serveis públics. En el mateix sentit la STS de 29 de maig de 1995 (RJ 4395), va establir que els límits ostenten diferent significació, en funció del servei afectat, per la qual cosa ha d'establir-se una graduació jeràrquica entre aquests, ateses les "característiques" dels quals estan en pugna.

QUART. D'acord amb doctrina constitucional reiterada, el caràcter essencial d'un servei, ho és, no tant per la naturalesa de l'activitat que es realitza, sinó per la dels interessos a la satisfacció de la qual es dirigeix la prestació de què es tracta, havent de ser essencials els béns i interessos satisfets, perquè el servei siga essencial, la qual cosa ens situa, com s'ha assenyalat, en el lliure exercici dels drets fonamentals i de les llibertats públiques i en el lliure gaudi dels béns constitucionalment protegits, que en l'àmbit al fet que es concreta la present Resolució, es tradueix en el que disposa l'article 27 CE, sobre dret a l'educació i el seu desenvolupament legal.

CINQUÉ. La classe i nombre de treballs que hagen de realitzar-se per a cobrir els drets i llibertats que el servei satisfà, i el tipus de garanties que ha d'adoptar-se, no poden determinar-se de manera apriorística, sinó després d'una valoració i ponderació dels béns o drets afectats, de l'àmbit personal, funcional o territorial de la vaga, de la seua duració i la resta de circumstàncies que concorren per a aconseguir el major equilibri entre el dret de vaga i aquells altres béns que el propi servei essencial satisfà. (Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Madrid de 12 de novembre de 1997, núm. 1147/1997)

En aquest sentit la Sentència de la Sala tercera del Tribunal Suprem de 15 de gener de 2007 va incidir en l'exigència de motivació en les resolucions que fixen els serveis mínims, assenyalant que aquesta mateixa ha de concretar-se fins a aconseguir les circumstàncies singulars de la convocatòria que es tracte. També la STS de 10 de novembre de 2010, Sala del Contenciós-Administratiu, Secció Setena, ha remarcat aquesta exigència, en major mesura quan es reforcen serveis mínims establits en sentències anteriors, i en l'exigència de distingir en l'establiment de serveis mínims les peculiaritats dels diversos dies i hores que concorren en una mateixa convocatòria.

SISÉ. En el present cas, la vaga anunciada per l'organització sindical STEPV-Intersindical tindrà lloc durant la jornada lectiva del dia 10 de desembre de 2020 i el seu objectiu, segons els convocants, és la paralització de la convocatòria d'oposicions en els cossos docents anomenats a la vaga. D'acord amb l'expressat anteriorment, l'exercici del dret de vaga que es desenvoluparà com a conseqüències de la citada convocatòria de vaga afecta un altre dret fonamental com és el d'educació, ben jurídic també protegit. En aquest sentit, aquest últim no pot veure's interromput totalment mitjançant el tancament dels centres, la qual cosa suposaria la prevalença absoluta d'un dret sobre un altre.

En l'anàlisi sobre els serveis essencials mínims a establir, cal partir del fet que la convocatòria de vaga s'efectua durant una jornada declarada lectiva des del punt de vista acadèmic; per tant els centres d'ensenyament han de romandre oberts en el seu horari habitual, sense que l'Administració Educativa pugui determinar un tancament d'aquests, a més de la seua obligació de garantir el dret dels alumnes a acudir als centres, que no pot ser-los impedit i també, el dels treballadors que pogueren no secundar la convocatòria de vaga.

Tampoc es pot obviar la general afectació a la societat en general pels problemes derivats de la conciliació de la vida familiar i laboral, havent de conjugar-se el dret de vaga amb el dret al treball dels pares, com va sostindre l'Acte de la Sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana de 19 de juny de 2002.

SETÉ. La fixació concreta dels serveis mínims, ha de tindre en compte el nombre de persones responsables, que hauran d'exercir tals serveis destinats a satisfer els interessos que han de ser protegits, garantint, tant el dret de vaga, com el dret de de els alumnes a l'educació, així com el de la seua seguretat i el dels pares al treball, en el seu cas. Això obliga a determinar quin ha de ser la presència mínima de professionals per a atendre les necessitats dels alumnes o les incidències que es plantegen en els centres, sense pretendre, de cap manera, cobrir l'activitat lectiva habitual.

En aquest sentit, l'establiment dels serveis mínims, encara que ha d'assegurar la continuïtat del servei durant la vaga, ha de realitzar-se amb un criteri restrictiu, sense pretendre aconseguir el nivell de funcionament habitual, havent d'existir una raonable adequació o proporcionalitat entre la protecció de l'interés de la comunitat i la restricció imposada a l'exercici del dret de vaga, derivada de la fixació d'aquests serveis mínims, entre els sacrificis que s'imposen als vaguistes i els que patisquen els usuaris, (SSTC 51/86, 53/86, i 123/90, entre altres).

Per tot això, cal concloure que en l'adopció de les mesures necessàries per a assegurar el funcionament d'aquests, segons estableix el paràgraf segon de l'art. 10. del Reial decret llei 17/1977, ha de conjugar-se el dret de vaga dels treballadors per a la defensa dels seus interessos i l'atenció dels serveis essencials per a la comunitat. D'aquesta manera, els serveis essencials han d'establir-se en la justa i estricta mesura per al manteniment d'aquest servei, que implica únicament la proposta dels treballs necessaris per a la cobertura mínima dels drets, llibertat o béns que el propi servei satisfà, però sense aconseguir el nivell de rendiment habitual, ni assegurar el seu funcionament normal.

HUITÉ. De conformitat amb l'exposat, durant la jornada de vaga convocada per a el pròxim dia 10 de desembre de 2020 que afectarà a totes les activitats desenvolupades pel professorat dels cossos docents de secundària, formació professional, ensenyaments artístics, que treballen en els centres docents públics corresponents als esmentats cossos docents (instituts, centres integrats de formació professional, centres de formació de persones adultes, conservatoris de música i dansa -professionals superiors- escola superior d'art dramàtic, escoles d'art i superior de disseny, escoles oficials d'idiomes i qualsevol altre tipus de centre amb professorat d'aquests cossos com SPES, CEFIRE, etc. (exclòs d'aquesta convocatòria de vaga el professorat pertanyent al cos de mestres, excepte aquells treballadors i treballadores que exercisquen les seues funcions en els instituts -els coneguts com a mestres d'ESO-), s'hauran de prestar els següents serveis mínims, en tots els centres públics convocats a la vaga:

1. La presència física d'una persona responsable membre de l'equip directiu, amb exclusió d'activitats lectives.

2. En els centres en què s'impartisca Educació Secundària Obligatòria, a més de l'assenyalat en el primer punt, un professor o una professora per etapa educativa, amb un mínim d'una persona per cada deu unitats.

3. En els centres d'ensenyament amb internat, a més dels serveis establits que procedisquen per la tipologia del centre, es prestaran els serveis propis dels dies festius.

NOVÉ. En la present Resolució s'han complit totes les prescripcions legals de caràcter general, així com les específiques reguladores de la matèria concreta.

Per tot això, vistos els preceptes legals esmentats i altres de general i pertinent aplicació, s'eleva la següent

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ

PRIMER. Als efectes previstos en article 10.2 del Reial decret llei 17/1977, de 4 de març, i disposicions concordants, es determinen les mesures necessàries per a assegurar els Serveis Essencials Mínims que hauran de prestar-se pel personal afectat durant la jornada de vaga convocada per al pròxim 10 de desembre de 2020, en els termes que a continuació s'especifiquen:

En tots els centres públics convocats a la vaga:

1. La presència física d'una persona responsable membre de l'equip directiu, amb exclusió d'activitats lectives.

2. En els centres en què s'impartisca Educació Secundària Obligatòria, a més d' allò assenyalat en el primer punt, un professor o una professora per etapa educativa, amb un mínim d'una persona per cada deu unitats.

3. En els centres d'ensenyament amb internat, a més dels serveis establits que procedisquen per la tipologia del centre, es prestaran els serveis propis dels dies festius.

Als serveis competents de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports de la Generalitat Valenciana, sentit el comité de vaga, correspondrà l'aplicació d'aquests serveis, que hauran de prestar-se amb els mitjans personals estrictament necessaris per a assegurar la seua prestació en condicions de màxima seguretat, responsabilitzant-se les parts del compliment d'aquests serveis essencials mínims.

SEGON. *El que es disposa en el punt anterior d'aquesta Proposta de Resolució, no suposarà cap limitació dels drets que la normativa reguladora de la vaga reconega al personal en aquesta situació no emprat en la cobertura dels serveis mínims establits, ni tampoc afectarà la tramitació o efectes de les peticions que motiven la vaga.*

El que es trasllada als oportuns efectes.

No obstant això per aqueixa Direcció General s'acordarà el pertinent en Dret.

València, 7 de desembre de 2020

EL SUBDIRECTOR GENERAL DE RELACIONS LABORALS

Rogelio Antonio Navarro Dominichelli"

Als Antecedents de fet i Fonaments de dret a dalt assenyalats, són aplicable els següents,

FONAMENTS DE DRET

I. És competent per a establir les mesures necessàries per al funcionament del servei públic, que es refereix l'article 10 del Reial decret llei 17/1977, de 4 de març, la Secretaria Autònoma d'Ocupació, d'acord amb el que es disposa en el Decret 5/2019, de 16 de juny, del President de la Generalitat, pel qual es determinen el número i la denominació de les Conselleries en què s'organitza l'Administració de la Generalitat i les seues atribucions; en relació amb l'art. 116 del Decret 105/2019, de 5 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix l'estructura orgànica bàsica de la Presidència i de les Conselleries de la Generalitat. I, així mateix, pel Decret 175/2020, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball.

II. De tot l'actuat, que obra en aquest expedient, cal estimar en la seua integritat els antecedents de fet i els fonaments de dret recollits en la proposta de resolució a dalt transcrita literalment, per la qual cosa procedeix assumir en els seus propis termes la referida proposta de resolució.

Per tot això,

RESOLC

PRIMER: Als efectes previstos en article 10.2 del Reial decret llei 17/1977, de 4 de març, i disposicions concordants, es determinen les mesures necessàries per a assegurar els Serveis Essencials Mínims que hauran de prestar-se pel personal afectat durant la jornada de vaga anunciada per al pròxim 10 de desembre de 2020, en els termes que a continuació s'especifiquen:

En tots els centres públics convocats a la vaga:

1. La presència física d'una persona responsable membre de l'equip directiu, amb exclusió d'activitats lectives.

2. En els centres en què s'impartisca Educació Secundària Obligatòria, a més d' allò assenyalat en el primer punt, un professor o una professora per etapa educativa, amb un mínim d'una persona per cada deu unitats.

3. En els centres d'ensenyament amb internat, a més dels serveis establits que procedisquen per la tipologia del centre, es prestaran els serveis propis dels dies festius.

Als serveis competents de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports de la Generalitat Valenciana, sentit el comitè de vaga, correspondrà l'aplicació d'aquests serveis, que hauran de prestar-se amb els mitjans personals estrictament necessaris per a assegurar la seua prestació en condicions de màxima seguretat, responsabilitzant-se les parts del compliment d'aquests serveis essencials mínims.

SEGON: El que disposen els apartats anteriors d'aquesta Resolució, no suposarà cap limitació dels drets que la normativa reguladora de la vaga reconega al personal en aquesta situació no emprat en la cobertura dels serveis mínims establits, ni tampoc afectarà la tramitació o efectes de les peticions que motiven la vaga.

TERCER: Notifique's la Resolució als serveis competents de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports de la Generalitat Valenciana i al Sindicat convocant (STEPV-Intersindical)

QUART: La present Resolució tindrà efectes immediats des de la data de la seua notificació a les parts interessades.

Advertisca's a les parts el dret al fet que els assisteix de recórrer la present Resolució davant la Sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, conforme al que es disposa en la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la Jurisdicció contenciosa administrativa, dins del termini dels deu dies hàbils següents a la seua notificació, en la forma prevista en els articles 115 i següents de l'esmentada Llei.

València, 7 de desembre de 2020

EL SECRETARI AUTONÒMIC D'OCUPACIÓ DE LA CONSELLERIA D'ECONOMIA SOSTENIBLE, SECTORS PRODUCTIUS, COMERÇ I TREBALL

Per delegació de signatura

LA DIRECTORA GENERAL DE TREBALL, BENESTAR I SEGURETAT LABORAL

(Resolució del Secretari Autonòmic de 2 d'agost de 2019)

Elvira Rodenas Sancho.